

Cirkev v neskorom stredoveku

- pápežská kontrola svetskej moci
 - Konštantínova donácia (324) – falzifikát
 - Pipinova donácia (756)

Cirkev v neskorom stredoveku

- konflikt Bonifáca VIII. a Filipa IV.
- Babylonské zajatie cirkvi v Avignone (1309 – 1377)

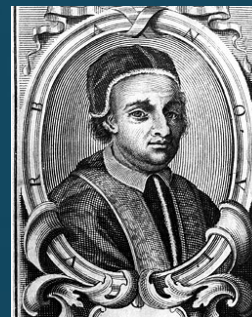
Klement V. (1305-1314)

Gregor XI. (1370-1378)

Cirkev v neskorom stredoveku

Urban VI. (1378-1389)

Klement VII. (1378-1394)

Alexander V. (1409-10)

Ján XXIII. (1410-1415)

Benedikt XIII. (1349-1423)

Gregor XII. (1406-1415)

Martin V. (1417-1431)

Eugen IV. (1431-1447)

- konciliarizmus
- Koncil v Pise (3. – 7. 1409)
- Kostnický koncil (1414 – 1418)
- Bazilejský koncil/Bazilejsko-ferrarsko-florentský koncil (1431-1445/1449)

- d. „Haec Sancta“
- d. „Frequens“
- b. „Execrabilis“ (1460) - Pius II. (1458-1464)

Cirkev v neskorom stredoveku

- Renesančné pápežstvo

Mikuláš V.
(1447-1455)

Kalixtus III.
(1455-1458)

Pius II.
(1458-1464)

Alexander VI.
(1492-1503)

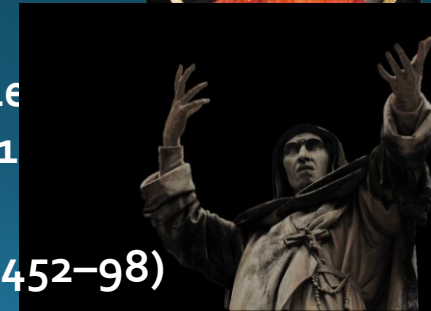

Július II.
(1503-1513)

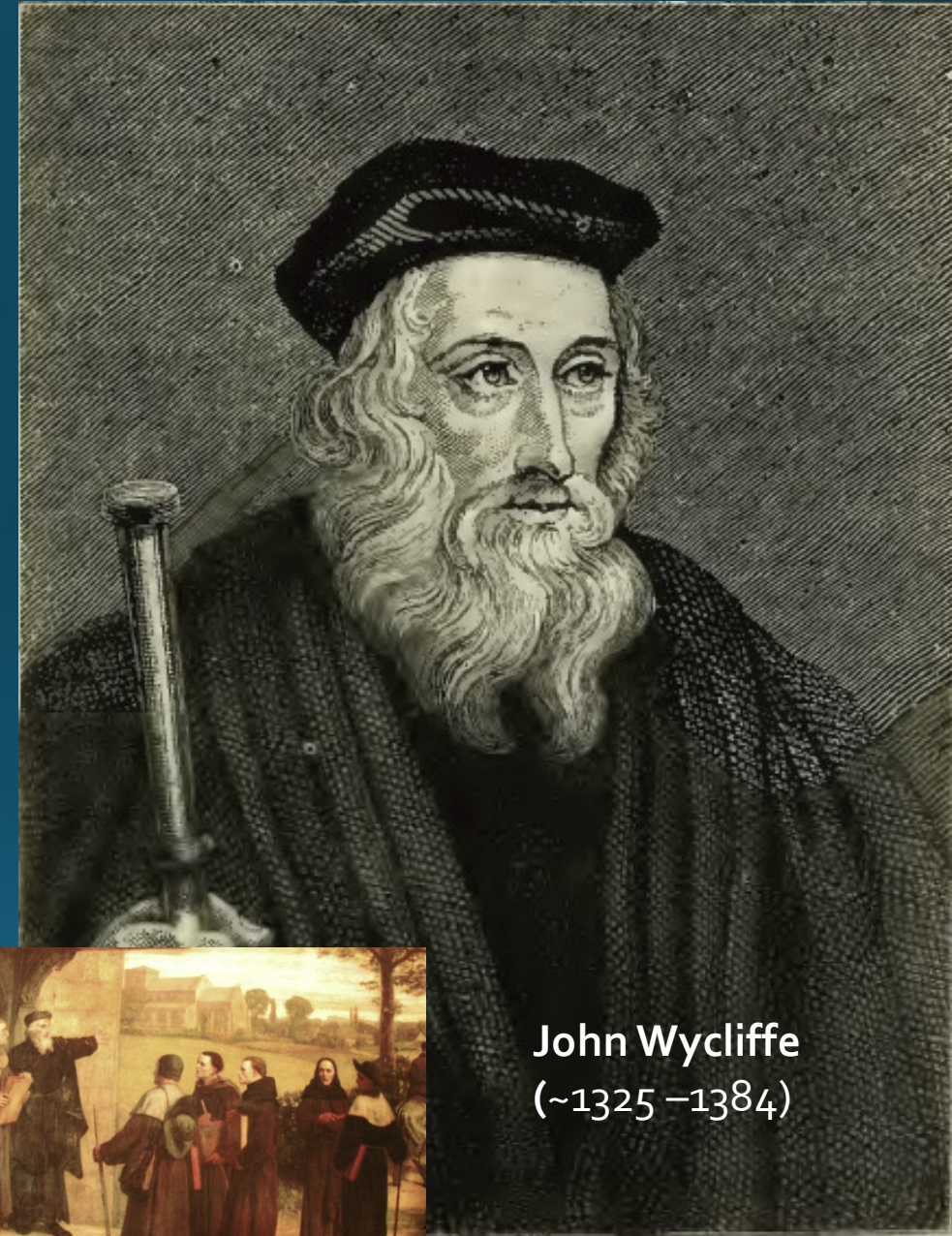
Le
(1513 - 1521)

Girolamo Savonarola (1452-98)

Disent a heréza v neskorom stredoveku

(Peter) Valdes z Lyonu

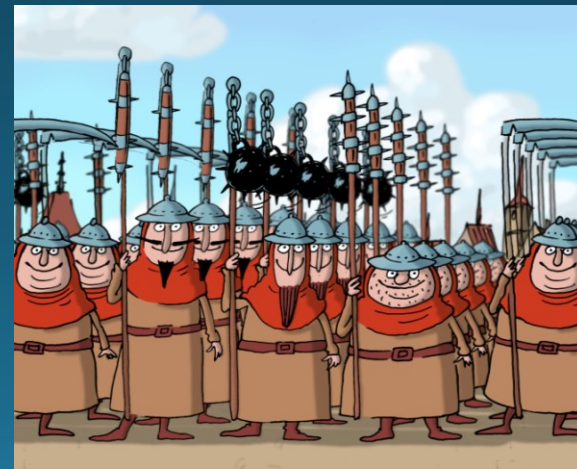
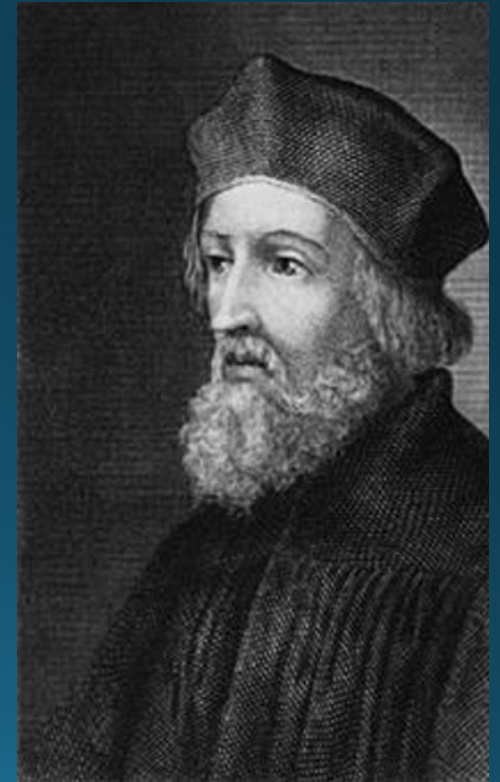

John Wycliffe
(~1325 –1384)

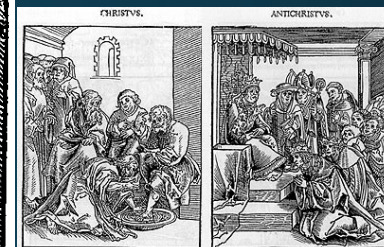
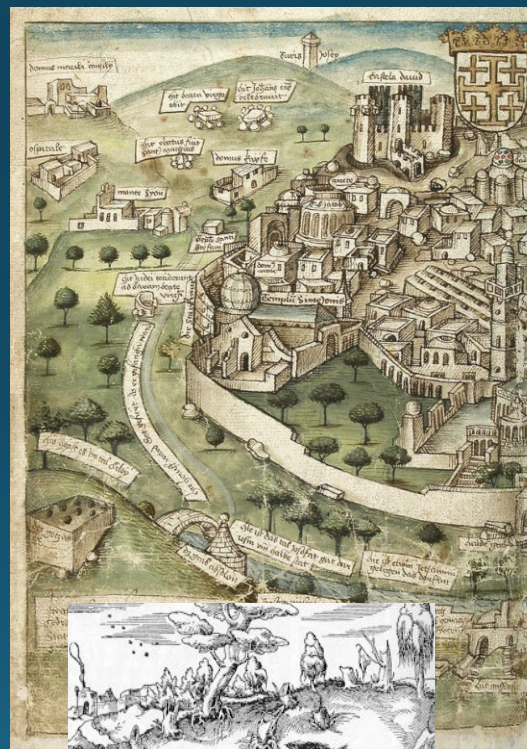

Jan Hus a husitské hnutie

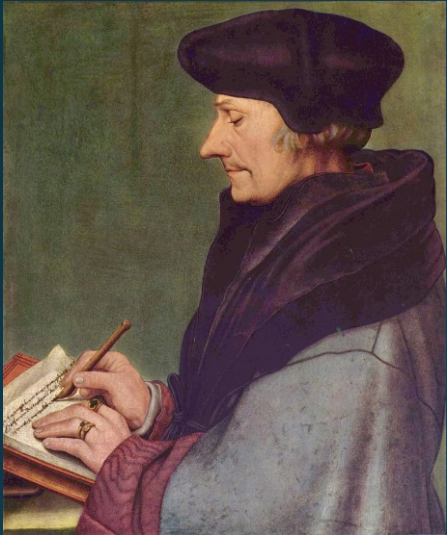
- Jan Hus (~1372 – 1415)

Socioekonomické premeny európskej spoločnosti neskorého stredoveku

Humanizmus & renesancia

Desiderius Erasmus
(1469-1536)

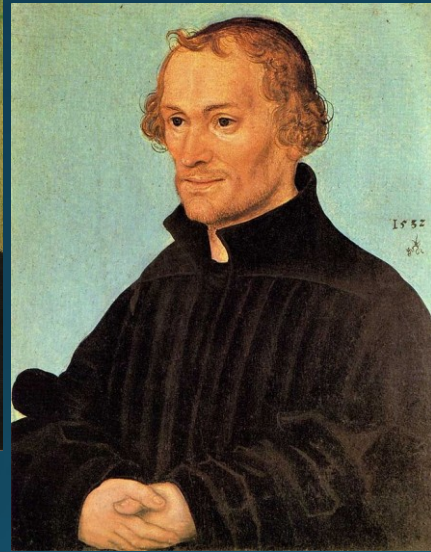
Jacques Lefèvre d'Étaples
(~1460–1536)

Reformácia v Nemecku

Martin Luther
(1483 – 1546)

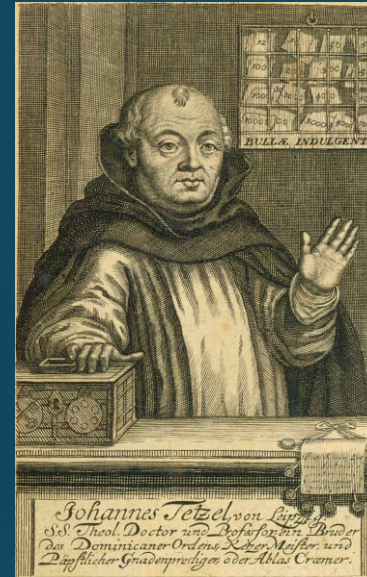
Filip Melancton
(1497 – 1560)

A. Bodenstein v. Karlstadt
(~1483 – 1541)

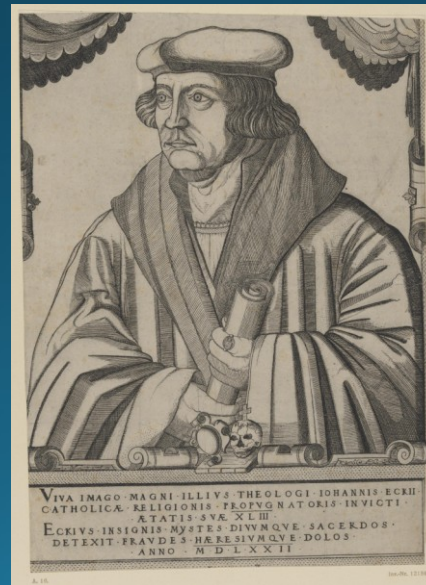
Lev X.
(1513 – 1521)

Johann Tetzel (1465 – 1519)

Thomas de Vio (Kajetan)
(1469 – 1534)

Johann Eck
(1486 – 1543)

Princípy sola

- sola gratia
- sola fide
- sola scripta

Implementácia reformy

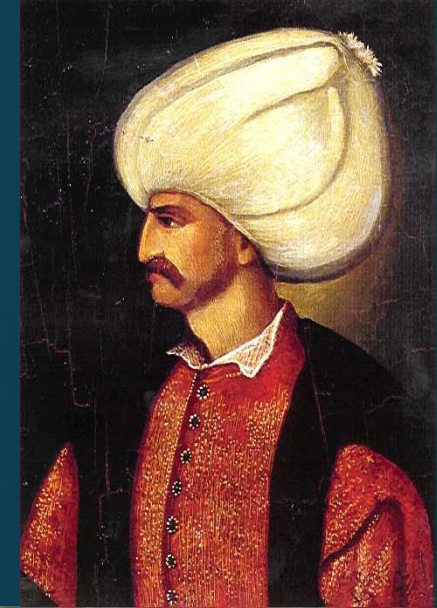
Vývoj 1530 - 1555

Filip Hessénský
(1504 – 1567)

Karol V.
(1500 – 1558)

Süleyman I.
(1494 – 1566)

www.alamy.com - BHNGFX

Švajčiarska reformácia 1

Huldrych Zwingli
(1484 – 1531)

Heinrich Bullinger
(1504 – 1575)

Hugo von Hohenlandenberg
(1457 – 1532)

Conrad Grebel
(1498–1526)

Jean Calvin

- 1533/34 – konverzná skúsenosť
- 1535 – Bazilej
 - Copova aféra
- 1536 – „Institutio religionis christianae“ („Krátke kresťanské napomenutia“)

Jean Calvin
(1509 – 1564)

Guillaume Farel
(1489–1565)

Ženeva 1.0

- 1536 útek do Štrasburgu
- Ženeva & Guillermin
- 1538
 - „spor o nekvasený chleba“
 - vyhostenie Kalvína a Farel

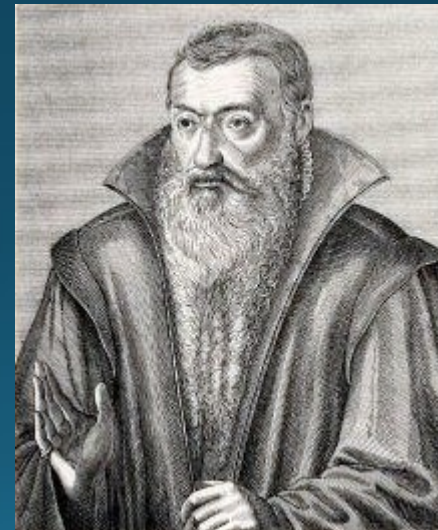
Guillaume Farel
(1489–1565)

Jean Calvin
(1509 – 1564)

Štrasburg

- pastoračná a akademická činnosť
- ekumenická činnosť

Johannes Sturm
(1507–1589)

Martin Bucer (1491–1551)

Idelette de Bure
(1509-1549)

Ženeva 2.0

„the maist perfyte schoole of Chryst„

- 1541
 - návrat Kalvína do Ženevy
 - „*Cirkevné nariadenia*“
 - disciplína
 - cirkevná štruktúra
- 1549 zürišský konsenzus
Consensus Tigurinus

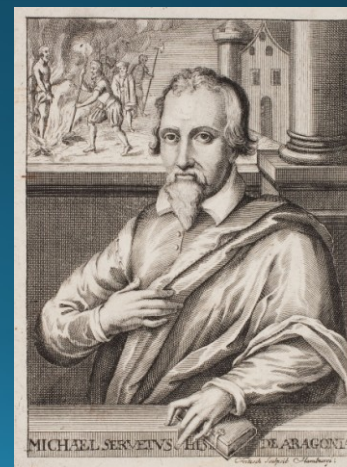

Jacopo
Sadoleto
(1477-1547)

Ženeva 2.0

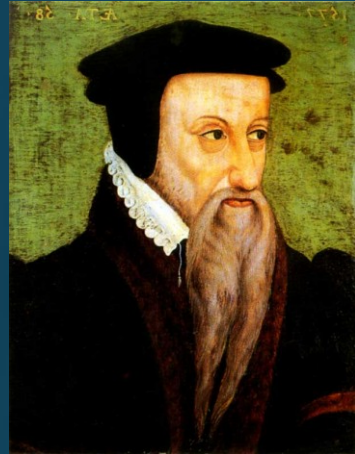
Spory a konflikty

- „bons Genevoysiens“
- pohanské mená
- 1546 Pierre Ameux
- Perrins a Favres (a Gruet)
- Jerome Bolsec (ca.1524 – 1584)
- Michael Servetus (ca. 1511–53)
- Sebastian Castellio (1515–63)
- Valentino Gentile & Giorgio Biandrata
- volby 1555

Michael
Servetus
(ca. 1511–53)

Ženeva 2.1 Po Kalvínovi

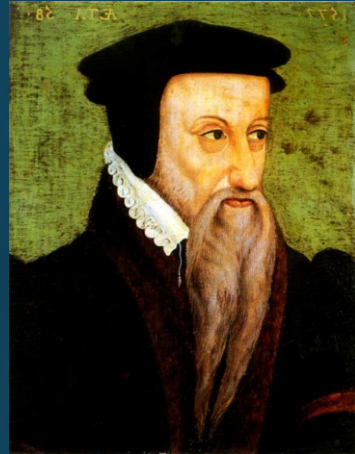

Theodore Beza
(1519–1605)

- hugenoti
- Ženevská akadémia (1559)
- rozšírenie kalvinizmu
- Confessio Helvetica posterior (1566)

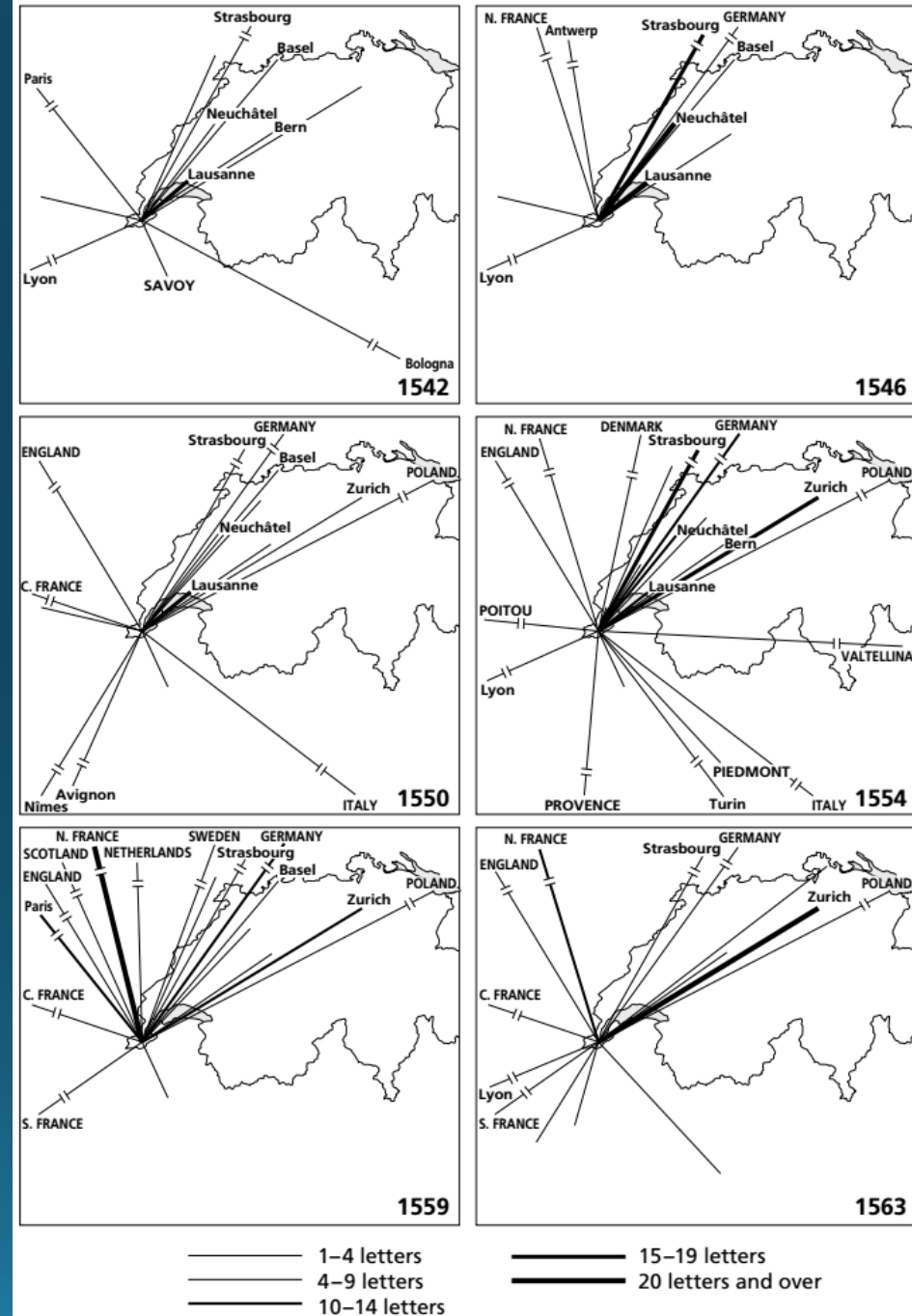
Augsburské vyznanie viery (1530)	Helvétske vyznanie (1566)
	predestinácia
biskupi	presbyteri (laici)
svetská moc nezlučiteľná s cirkevnou mocou	spojenie svetskej a cirkevnej moci
eucharistia	
<ul style="list-style-type: none"> ■ všetkým a tým, ktorí o ňu požiadajú, nutné pokánie ■ reálna 	<ul style="list-style-type: none"> • nutné pokánie • duchovná, symbolická
omša	
<ul style="list-style-type: none"> ■ zdobenie, piesne 	<ul style="list-style-type: none"> • bez zdobenia a hudby
oltár	
<ul style="list-style-type: none"> ■ zostáva 	<ul style="list-style-type: none"> • nahradený kazateľnicou
spoveď	
<ul style="list-style-type: none"> ■ zachovaná, vypočutie hriechov 	<ul style="list-style-type: none"> • otvorené vyznanie: vyznávam sa, že som zhršil
	svätí
	úcta
	manželstvo a askéza
	rovnaký nárok
	očisťec
	neuznanie
	odmietnutie ostatných protestantských siekt

Ženeva 2.1 Po Kalvínovi

Theodore Beza
(1519–1605)

- hugenoti
- Ženevská akadémia (1559)
- rozšírenie kalvinizmu
- Confessio Helvetica posterior (1566)

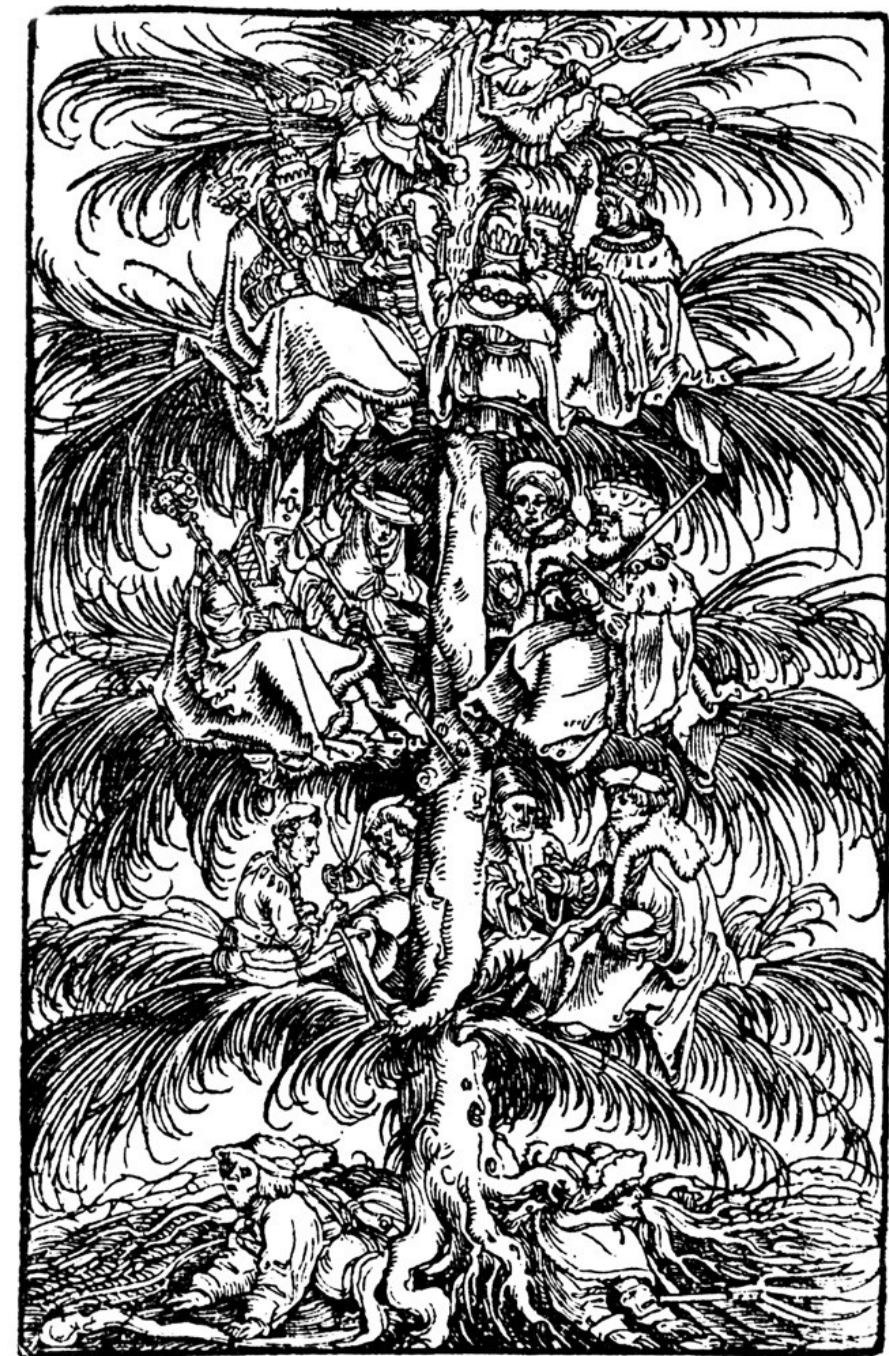

Map 4. The Pattern of Calvin's Correspondence, 1542–63

Sedliacka vojna (1524 – 25)

- 1476 „Gajdoš z Niklashausenu“ (Hans Böheim z Niklashausenu)
- okolo 1490 hnutie Bundschuh
- 1524 revolúcia chudobného Konráda vo Württembergu
- 1525 12 (memmingenských) artikúl

Radikálna reformácia v Nemecku

- 1523 Orlamünde
- 1529 Kiel
- 1530 Zürich
- 1534 Bazilej
- teológia obrody
- symbolické chápanie eucharistie

Proroci z Zwickau

- Nicholas Storch, Thomas Drechsel a Marcus Thomas (Stubner)

- 1520-21 Zwickau
- 1521 Praha
- 1523-24 Allstedt
- 1524 Muhlhausen
- 1525 Frankenhausen
- sola experientia

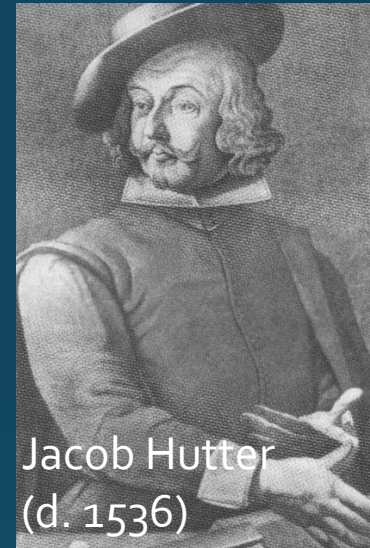
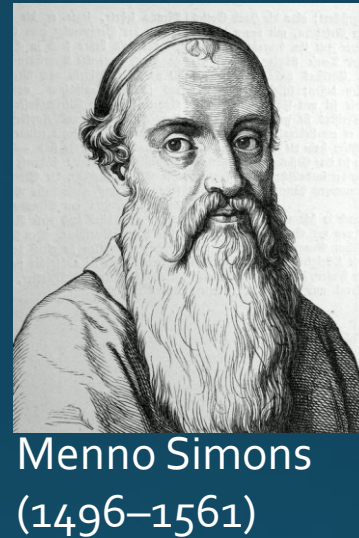
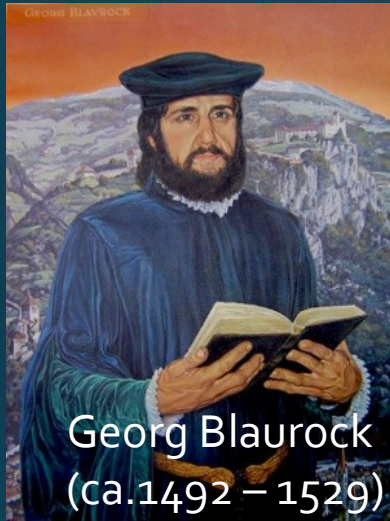

Thomas Müntzer
(1489/1490 – 1525)

A. B. v. Karlstadt
(~1483 – 1541)

Anabaptisti

Simon Stumpf, Wilhelm Reublin a Johannes Brötli

1524 „List Thomasovi Müntzerovi“

krst

1527 Schleithemské artikuly

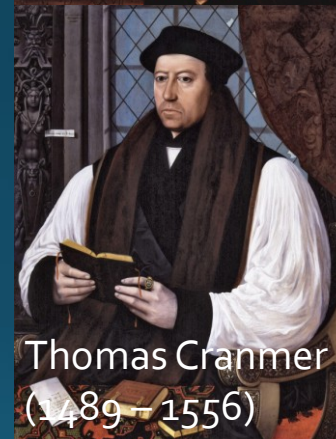
Reformácia v Anglicku

- 20. roky „White Horse Circle“
 - Robert Barnes
- Henrich VIII. (d. 1547)
 - 1536 „13 článkov“
 - 1539 „6 článkov“
- Edward VI.
 - 1549, 1552 „Common Book of Prayer“
 - 1553 „42 článkov“
- Mary I. (1553-58)
- Alžbeta I. (1558-1603)
 - 1563 „39 článkov“
- Jakub I. (1566-1625)
 - 1611 King James Version

William Tyndale (ca.1494 – 1536)
Miles Coverdale (1488–1568)

Thomas More
(1478–1535)

Thomas Cranmer
(1489–1556)

Thomas Cromwell
(1485 – 1540)

Karol I. (1600-49)